

Udskriftsdato: søndag den 14. juni 2026

KEN nr 11139 af 03/12/2015 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 88-15 om arbejdsskade - erhvervssygdom - bevisvurdering - indirekte bevis - den erhvervsmæssige udsættelse - mobning - chikane - uspecificeret belastningsreaktion

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2014-5013-10853

Ankestyrelsens principafgørelse 88-15 om arbejdsskade - erhvervssygdom - bevisvurdering - indirekte bevis - den erhvervsmæssige udsættelse - mobning - chikane - uspecificeret belastningsreaktion

Resumé:

Det er den skadelidte, som har bevisbyrden for, at der er tale om en erhvervssygdom. Skadelidte skal således bevise, at sygdommen er til stede, og at den er forårsaget af den erhvervsmæssige belastning, som påberåbes.

Efter dansk ret er bevisvurderingen fri. Kravet til dokumentation for den erhvervsmæssige belastning kan ikke udelukkende baseres på direkte dokumentation, herunder direkte vidner. Dokumentationskravet kan lempes, hvis der ud fra en samlet vurdering af sagens omstændigheder er knyttet en høj grad af troværdighed til skadelidtes oplysninger.

Principafgørelsen fastslår, at der ved vurderingen af, hvilken erhvervsmæssig belastning som skal lægges til grund, skal foretages en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger. Ved vurderingen indgår blandt andet forklaringer fra direkte og indirekte vidner, lægelige oplysninger om udsættelsen og eventuel anden skriftlig dokumentation.

I den konkrete sag var alene en del af den påberåbte erhvervsmæssige udsættelse i form af mobning og chikane fra arbejdsgiver og kollegaer bekræftet af et direkte vidne. Skadelidtes arbejdsgiver og to andre vidner bestred skadelidtes beskrivelse af den erhvervsmæssige udsættelse. Skadelidtes oplysninger om den erhvervsmæssige udsættelse blev understøttet af indholdet af egen læges journal, kommunens akter, udskrift af SMS-korrespondance med arbejdsgiveren, e-mailkorrespondance med hendes fagforbund og flere indirekte vidner.

Ud fra en samlet vurdering af de foreliggende beviser fandt Ankestyrelsen det tilstrækkeligt dokumenteret, at skadelidte som påberåbt havde været udsat for mobning og chikane fra sin arbejdsgiver og kollegaer. Ankestyrelsen fandt det herunder tilstrækkeligt dokumenteret, at skadelidtes arbejdsgiver havde opsøgt hende på bopælen og tvunget hende til at slette en ven på Facebook under trussel om firing.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at den foretagne mobning og chikane fra arbejdsgiver og kollegaer havde udgjort en sådan særlig påvirkning og belastning, at denne i overvejende grad måtte antages at være årsag til skadelidtes uspecificerede belastningsreaktion.

Ankestyrelsen anerkendte herefter skadelidtes uspecificerede belastningsreaktion efter forudgående forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Lovgivning:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013 - §§ 5 og 7

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at belyse, hvilke krav der kan stilles til dokumentation for den påberåbte erhvervmæssige belastning, når der alene er direkte bevis for en del af den påberåbte erhvervmæssige udsættelse.

2. Reglerne

Lov om arbejdsskadesikring § 5 fastslår, at der ved arbejdsskade i denne lov forstås ulykke, jf. § 6, og erhvervssygdom, jf. § 7, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under.

Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., fastslår, at ved erhvervssygdomme efter denne lov forstås sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde.

Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led, fastslår, at der ved erhvervssygdomme efter denne lov endvidere forstås andre sygdomme, som må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

3. Andre principafgørelser

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse om, hvorvidt din uspecificerede belastningsreaktion kan anerkendes som en erhvervssygdom.

Resultatet er

- Vi anerkender ikke din uspecificerede belastningsreaktion som en erhvervssygdom efter fortegnelsen over erhvervssygdomme
- Vi anerkender din uspecificerede belastningsreaktion som en erhvervssygdom udenfor fortegnelsen over erhvervssygdomme

Vi ændrer således Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Arbejdsskadestyrelsen skal træffe afgørelse om godtgørelse og erstatning.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen vurderer, at du ikke har en posttraumatisk belastningsreaktion. Du har en uspecificeret belastningsreaktion.

Uspecificeret belastningsreaktion er ikke nævnt i Arbejdsskadestyrelsens fortegnelse over erhvervssygdomme. Vi anerkender derfor ikke din uspecificerede belastningsreaktion efter fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Sygdomme, som ikke er nævnt på Arbejdsskadestyrelsens fortegnelse, kan forelægges for Erhvervssygdomsudvalget med henblik på en vurdering af, hvorvidt sygdommen kan anerkendes uden for fortegnelsen.

Din sygdom har været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget. Udvalget har indstillet, at sygdommen afvises. Vi er ikke enige i udvalgets vurdering.

Vi anerkender din uspecificerede belastningsreaktion som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Vores vurdering af om du har posttraumatisk belastningssyndrom

Vi har lagt til grund, at du ikke har sygdommen posttraumatisk belastningsreaktion. Du har en uspecificeret belastningsreaktion.

Vi har lagt vægt på, at du efter en lægelig vurdering ikke har været udsat for situationer af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur på dit arbejde.

For at kunne stille diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion efter erhvervssygdomsfortegnelsen skal du have været udsat for exceptionelt truende eller katastrofeagtige belastninger på dit arbejde.

Du skal have symptomer i form af

- flashbacks, påtrængende erindringer, mareridt eller stærkt ubehag, når du bliver mindet om belastningerne og
- at du undgår alt, der minder om belastningerne og
- at du helt eller delvist fortrænger de belastende oplevelser, er psykisk overfølsom, har problemer med at sove og med koncentrationen eller er irriteret og vagtsom

Dine symptomer skal optræde senest inden for 6 måneder efter, du har været udsat for belastningerne, og sygdommen skal være fuldt ud til stede inden for få år.

Vores vurdering uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme

Vi anerkender din uspecificerede belastningsreaktion som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Vi har lagt til grund, at du har en uspecificeret belastningsreaktion.

I forbindelse med den forudgående behandling af din sag er der indhentet udtalelser fra en række vidner i sagen. Den erhvervsmæssige udsættelse er tillige belyst ved journal fra din egen læge, kommunens akter, udskrift af SMS-korrespondance med din arbejdsgiver samt e-mailkorrespondance med dit fagforbund.

Ud fra en samlet vurdering af de foreliggende beviser finder vi det tilstrækkeligt dokumenteret, at du har været udsat for mobning og chikane fra din arbejdsgiver og kollegaer. Vi finder det herunder tilstrækkeligt dokumenteret, at din arbejdsgiver har opsøgt dig på din bopæl og tvunget dig til at slette en ven på Facebook under trussel om fyring.

Du har arbejdet som tjener i fleksjob på restaurant X fra 2007 til 2010. Fra 2009 har du været ansat som overtjener.

Du har beskrevet, at du ved flere episoder er blevet overfuset af din arbejdsgiver. Han har blandt andet kaldt dig "en billig luder", "møgluder" og "analfabet". Da du ville rette en fejlbon, kaldte han dig "idiot" og "tåbe", ligesom han truede dig med fyring. Du har i øvrigt oplevet, at din arbejdsgiver ofte fyrede medarbejdere, men fortrød kort tid efter.

På et tidspunkt blev du forfremmet til overtjener. Din arbejdsgiver ønskede dog ikke, at dine kollegaer blev gjort bekendt med dette, da alle ansatte skulle være ansat på lige fod. Du blev dog stillet til ansvar for dine kollegaers fejl. Selvom du ikke havde været på arbejde den pågældende dag, har din arbejdsgiver ringet dig op om aftenen og stillet dig til ansvar for, at kassen ikke stemte, at der ikke var ryddet op, eller at der ikke var blevet fyldt varer op.

Du har også beskrevet, at din arbejdsgiver har tvunget dig på arbejde, selvom du havde influenza. Da du mødte ind, truede han dig med at blive fyret og beskyldte dig for at være fuld af løgn. En time senere blev du dog sendt hjem, da din arbejdsgiver måtte erkende, at du var syg.

Du har også modtaget ubehagelige SMS'er fra din arbejdsgiver i forbindelse med sygemeldinger. Da du sygemeldte dig den 11. juni 2009 modtog du først en SMS fra din arbejdsgiver med ønske om god bedring. En halv time senere modtog du imidlertid to SMS'er fra din arbejdsgiver med indholdet: "Du er for dårlig til at lyve, bare så du ved det" og "Du kan ikke klare at stå på arbejdet sammen med A og H. Bortset fra det, så er du slået totalt ud, fordi jeg er sammen med H. Du er ikke et hak bedre end børnehavebørn. Tænk over det".

Du har også beskrevet, at du på et tidspunkt modtog en SMS fra din arbejdsgiver om, at han ville møde op på din bopæl. Da han ankom, tvang han dig under trussel om fyring til at slette en tidligere ansat, som også var hans tidligere kæreste, som ven på Facebook.

På et tidspunkt blev du uden varsel sat 4.000 kroner ned i løn om måneden. Din arbejdsgiver har også udtalt, at du fik for meget i løn, hvis du havde råd til at gå i mærketøj og tage på ferie.

Du har endvidere beskrevet, at du er blevet mobbet af dine kollegaer. Dine kollegaer bagtalte dig, grinte af dig og ignorerede dig. Du blev som den eneste ikke inviteret med til en firmafest. Du blev anmeldt anonymt til SKAT med angivelse af oplysninger om dine mødetider, som alene de ansatte var bekendt med.

Dine kollegaer har foran kunder sagt, at det var nemmere, hvis du ikke var der, at du var ordblind, og at du skulle "flytte din fede røv". En af dine kollegaer har også talt med en kunde om, hvorvidt du havde fået en brystoperation. Da du i din fritid spiste på restauranten sammen med to venner, opstod der en konflikt med to af dine kollegaer vedrørende drikkepenge, hvorefter dine kollegaer overfusede dig.

Du har endvidere beskrevet, at du har været udsat for seksuelle tilnærmelser. Du har fået kommentarer om dine bryster og bagdel, og du er også blevet befølt på brysterne og bagdelen.

Det fremgår af de kommunale akter fra din fleksjobsag, at du flere gange har rettet henvendelse til kommunen vedrørende problemerne med din arbejdsgiver. Den 24. juni 2008 oplyste du til kommunen, at din arbejdsgiver ikke behandlede dig særligt godt, ligesom du forhørte dig om muligheden for at søge et andet fleksjob. Den 11. juni 2009 rettede du henvendelse til kommunen, fordi du havde modtaget ubehagelige SMS'er fra din arbejdsgiver i forbindelse med en sygemelding.

Du har flere gange henvendt dig til din egen læge vedrørende problemerne på din arbejdsplads. Det fremgår af din egen læges journal, at du i juni 2009 oplyste til din læge, at din arbejdsgiver havde sendt dig ubehagelige SMS'er i forbindelse med en sygemelding. I november 2010 rettede du henvendelse til lægen på baggrund af massive problemer på dit arbejde med din chef, der virkede truende. Du oplyste i december 2010 til din læge, at du havde problemer med både din arbejdsgiver og dine kollegaer. Du blev kort tid efter fyret. I januar 2011 beskrev du, at du havde følt dig mobbet og frosset ud på arbejdet.

Du har også henvendt dig til dit fagbund i anledning af dine problemer med din arbejdsgiver. Det fremgår således af din e-mailkorrespondance med dit fagforbund, at du i juli 2009 søgte bistand hos fagforeningen i anledning af din arbejdsgivers omgangstone, herunder ved brug af SMS. Det fremgår endvidere af korrespondancen med dit fagforbund, at din arbejdsgiver uden varsel havde sat dig 4.000 kroner ned i løn om måneden.

Du har fremlagt udskrift af SMS-korrespondance med din arbejdsgiver. Disse bekræfter din gengivelse af din arbejdsgivers SMS'er i forbindelse med din sygemelding den 11. juni 2009. Endvidere fremgår det blandt andet af din arbejdsgivers SMS'er, at din arbejdsgiver ikke ønskede, at du snakkede med J mere, ligesom han senere samme dag tilkendegav, at han ville være hos dig om et minut. Du har oplyst, at disse SMS'er vedrører episoden, hvor han opsøgte dig på din bopæl og forlangte, at du slettede en ven på Facebook.

Din tidligere kollega A har bekræftet at have overværet din arbejdsgiver overfuse dig. Din tidligere kæreste og tre af dine venner har herudover indirekte bevidnet, at du har været udsat for overfusninger og chikane fra din arbejdsgiver samt mobning og chikane fra dine kollegaer.

Din arbejdsgiver har oplyst, at det er korrekt, at han har bedt dig om at holde din titel som overtjener for dig selv, da der på restauranten var en politik om, at alle var ansat under lige forhold. Din arbejdsgiver har flere gange fået klager fra dine kollegaer om, at du havde en forkert holdning til arbejdspolitikken som følge af din titel som overtjener, idet du holdt mange og lange pauser i arbejdstiden. To af dine kollegaer har også oplyst ham om, at de havde konfronteret dig med, at du skulle have lagt drikkepenge direkte ned i lommen.

Din arbejdsgiver har også oplyst, at det ikke er korrekt, at han har ringet og beskyldt dig for, at kassen ikke stemte på de dage, hvor du ikke havde været på arbejde. Når der var en kassedifference, fik alle tjenere, som havde været på arbejde den pågældende dag, en SMS eller et opkald med spørgsmål om, hvorfor der var en difference.

Din arbejdsgiver har bekræftet, at han har kommenteret på din påklædning, idet du ikke overholdt restaurantens regler om uniform.

Endelig har din arbejdsgiver oplyst, at I har været venner igennem en længere årrække. Han sendte den nævnte SMS med indholdet om, at du ikke var bedre end børnehavebørn, som led i en privat diskussion om din jalousi over for din arbejdsgivers forhold til hans daværende kæreste H. Det var ligeledes som led i jeres private forhold, at han bad dig om at slette hans ekskæreste J som ven på Facebook.

Vi er opmærksomme på, at din tidligere arbejdsgiver har oplyst til kommunen, at I har været kærester. Du har imidlertid benægtet, at dette skulle være tilfældet.

Dine tidligere kollegaer F og G har oplyst, at de ikke har overværet, at du skulle have været udsat for mobning og chikane.

Vi vurderer, at der ikke over for de øvrige oplysninger i sagen kan lægges afgørende vægt på din arbejdsgivers og de to sidstnævnte vidners forklaringer.

Vi bemærker i den forbindelse, at din arbejdsgiver ikke har benægtet, at han har sendt den pågældende SMS til dig, og at han har opsøgt dig på bopælen og bedt dig om at slette en ven på Facebook under trussel om firing som beskrevet af dig. Din arbejdsgiver har heller ikke benægtet, at han har overfuset dig. Han har bekræftet, at du blev bedt om ikke at oplyse dine kollegaer om din titel af overtjener, og at der har været konflikter mellem dig og nogle af dine kollegaer.

Vi bemærker endvidere, at de to sidstnævnte vidner ifølge de foreliggende oplysninger fortsat er ansat på restauranten.

Vi vurderer, at din uspecificerede belastningsreaktion kan anerkendes som en erhvervssygdom uden for fortægnelsen over erhvervssygdomme.

Vi har lagt vægt på, at det er tilstrækkeligt dokumenteret, at du under dit arbejde har været udsat for mobning og chikane fra både din arbejdsgiver og dine kollegaer. Det er herunder tilstrækkeligt dokumenteret, at du er blevet opsøgt af din arbejdsgiver i dit eget hjem og under trussel om firing er blevet tvunget til at slette en tidligere kollega som ven på Facebook under overværelse af din arbejdsgiver.

Vi har også lagt vægt på, at den dokumenterede mobning og chikane fra din arbejdsgiver og kollegaer efter en lægelig vurdering har udgjort en sådan særlig påvirkning og belastning, at belastningen i overvejende grad må antages at være årsag til din uspecificerede belastningsreaktion.